

آیا آیه 29 سوره فتح " محمد رسول الله ... " شامل همه صحابه می شود ؟

جواب :

باید دید مقصود از همه اصحاب کیست ؟

طبق نظر بخاری خیر: زیرا بخاری می گوید هرگز که از مسلمانان لحظه ای رسول خدا صلی الله علیه وآلہ وسلم را دیده باشد صحابی است!!! و به همین علت از هرگز که لحظه ای رسول خدا را دیده باشد بدون تحقیق روایات را قبول می کند!!!

کتاب فضائل الصحابة باب فضائل أصحاب النبي ﷺ و سلم و من صحب النبي ﷺ و سلم أو رأه من المسلمين فهو من أصحابه

صحيح البخاري ج 3/ ص 1335

وقطعاً تماماً كسانی که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ وسلم را دیده اند چنین نبوده اند که بر کفار سخت گیر و بر مسلمانان مهربان باشند . دائم در حال رکوع وسجود بوده و ... و در صورت ایشان جای سجده باشد .

زیرا بخاری روایتی نقل می کند که در آن تصريح می کند که عده زیادی از صحابه اهل آتش جهنم اند .
آیا این آیه می تواند در شأن همه ایشان باشد؟

٦٢١٥ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْمُنْذِرِ الْجِزَامِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُلَيْحٍ حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ حَدَّثَنِي هَلَالُ بْنُ عَلِيٍّ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ بَيْنَا أَنَا قَائِمٌ إِذَا زُمْرَةُ حَتَّىٰ إِذَا عَرَفْتُهُمْ خَرَجَ رَجُلٌ مِّنْ بَيْنِهِمْ فَقَالَ هَلْمَ فَقُلْتُ أَيْنَ قَالَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ قُلْتُ وَمَا شَاءُهُمْ قَالَ إِنَّهُمْ أَرْتَدُوا بَعْدَكَ عَلَيَّ أَدْبَارِهِمُ الْفَهْقَرَىٰ شَمَ إِذَا زُمْرَةُ حَتَّىٰ إِذَا عَرَفْتُهُمْ خَرَجَ رَجُلٌ مِّنْ بَيْنِهِمْ فَقَالَ هَلْمَ قُلْتُ أَيْنَ قَالَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ قُلْتُ مَا شَاءُهُمْ أَرْتَدُوا بَعْدَكَ عَلَيَّ أَدْبَارِهِمُ الْفَهْقَرَىٰ فَلَا أُرَاهُ يَخْلُصُ مِنْهُمْ إِلَّا مِثْلُ هَمَ النَّعَمِ

صحيح البخاري ج 5/ ص 2407

از رسول خدا صلی الله علیه وآلہ وسلم (در مورد قیامت) نقل شده است که فرمودند : در این هنگام که من ایستاده ام ، عده ای (را می آورند) وقتی ایشان را می شناسم شخصی بین من و ایشان آمده پس می گوید بیایید . پس می گوییم به کجا؟ پس می گوید قسم به خداوند به سوی آتش . می گوییم ایشان را چه شده است؟ می گوید ایشان بعد از تو به سوی گذشتگانشان به عقب باز گشتند . پس نمی بینم از ایشان کسی نجات یابد مگر مانند شترانی که رها شده اند (بسیار کم)

إِلَّا مِثْلُ هَمَ النَّعَمِ بفتح الهاء والميم وهو ما يترك مهملاً لا يتعهد ولا يرعى حتى يضيع وبهلك أي لا يخلص منهم من النار إلَّا

عمدة القاري ج 23/ص 142

مگر (مثل همل نعم) مقصود شتراني است که بدون سرپرست رها شده اندو کسی مراعات آنها را نمی کند که مبادا گم شوند
یا هلاک شوند . يعني از ايشان کسی از آتش نجات نمی یابد مگر اندکی
یا مقصود مومنین از اصحاب رسول خداست؟ وکسانیکه حقیقتا این صفت را داشتند؟ اگر مقصود این است پس چرا به طور
عام این آیه را مربوط به صحابه می دانید و این آیه را دال بر عدالت همه ايشان؟